

Várpalotai

kiadás

KÖZÉPDUNÁNTÚLI NAPLO

AZ MSZMP VESZPRÉM MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

Otthonra találtak

A sarokban rádió szól és az ágyban fekvők féloldalra fordulva hallgatják. Néhányan alsznak is: őket nem zavarja a műsor. Éjszaka dolgoztak és most jóízűen pihennek a napfényes, kedves szobában.

Igazi otthonos hangulat van a Várpalotai Szénbányászati Tröszt szállójának leányszobájában. Az emeletes ágyak nem olyanok, mint a „kaszárnyában”, kis kék függönyökkel díszítik és a drótsodronyról a búcsúk, vásárok papírvirágai, babái függnek. Az éjjeli szekrényeken, falakon családi fényképek, úgy, mint otthon.

— Ez a kisunokám — mutat egy fényképet Juliska néni, aki most szintén a pihenők kasztyójához tartozik, mert éjszaka volt. Juliska néni a Beszáló-aknán, a fürdőben dolgozik, ez a fiatal lány pedig — Bakos Mária — gépkezelő Bántapusztán. Tizenhét éves és huncut kék szemű. Amikor ránéz az ember, arra gondolt, hogy ennek a kislánynak még az édesanyja mellett lenne a helye. De Mária tiszta, becsületes szeme azt is kifejezi: nem kell engem féltetni, új emberek között vagyok. Újvárlója annyira félti, hogy még táncolni sem enged, és Mária — úgy látszik, ha nehéz is — mégis szívesen szót fogad neki.

Kicsit lehalkítják a rádiót és mesélni kezdenek az itteni életéről. Az egyik legnagyobb problémájuk az ébredés, illetve ébresztés. Mert ebből mindig harag lesz: néha azért, mert felébredtük egymást, néha pedig éppen az ellenkezője miatt. No, de nem kell ezt a haragot hosszúnak képzelni: percenként belül kibékülnek, és ismét vidám lesz a szoba.

Panaszuk is van. Elmondják, hogy néhány évvel ezelőtt Inkámón volt a szálló és ott fürdőszoba is volt hideg-meleg vízzel.

— Itt sajnos télen is jéghideg vízben kell mosdanunk — mondja

egyikük és megborzong. — Fürdőszoba pedig nincs, csak egy mosdó.

Főzni lehet, ha valakinek kedve tartja, bedurranthat a kályhába, és csinálhat magának ebédet, vacsorát, de legtöbbször mégis a közétkeztetésnél ebédelnek.

A rádióban befejeződik az ifjúsági műsor és tánczene következik. A friss jazz kiveri az álmot a szemekből. Juliska (a fiatalabbik) azt kezdi mesélni, hogy szabad idejében táncolni jár a KISZ-be, sőt olykor még Székesfehérvárra is elmennek. Másik szórakozásuk pedig a rádió. Innen hallgatják a szindarabokat, verseket — néha bizony még éjszaka is szól.

— A nyáron szőnyegeket, éjjeli szekrényeket és fogasokat kapunk — mondja Gurcsó Andrásné, a szálló gondnoka. Elégedett a lányokkal. Dolgoznak szorgalmasan, a szobát pedig rendszerint tisztán tartják. Kimaradni sem szoktak. Szabályzat ugyan nincsen, de tudják, hogy mit szabad tenniük és mit nem — panasz pedig eddig nem volt rájuk.

Kint az utcán autók dudálnak, valamelyik lakásból zongoraszó hallatszik — ők pedig, tizenötöt itt találtak otthonra. A várpalotai leányszobában munka után nyugodtan hajthatják fejüket a fehér párnára; álmukra a többiek vigyáznak.

M. E.

Az elsők megajándékozása

Várpalotán a Magyar-Szovjet Baráti Társaság a napokban díszes kivitelezésű iskolai órarendel ajándékozta meg az elsőosztályos tanulókat. A mintegy 560 tanulóknak kiosztott órarend hátlapján néhány soros meleghangú köszöntő van, melyben egyúttal jó tanulást kívánnak a legifjabb diákoknak.

Baráti találkozó a Páncélosok Napján

Vasárnap ünnepelték a hazánkban állomásozó szovjet alakulatok a Páncélosok Napját. A Magyar-Szovjet Baráti Társaság várpalotai aktívái az alkalommal baráti találkozót szerveztek az egyik szovjet harcokozó alakulat és a várpalotai bányászok művészeti csoportjai között. A szovjet elvtársak baráti fogadtatásban részesítették a várpalotai küldöttség tagjait. A mintegy 130 elvtárs részére hat autót biztosítottak az utazáshoz.

A nagy számban összegyűlt ünneplő közönség három kis várpalotai úttörő köszöntötte orosz és magyar nyelven, majd egész délutánt betöltő kultúrprogram szórakoztatta. A műsorban a várpalotai bányászok „Béke” kórusa mozgalmi dalokat adott elő. Nagy sikert arattak Alekszandrov: „Dal a hazáról” című kantatájával, amelyben a szót Dene József énekelté.

Rövidesen új otthonába költözik Péten a körzeti orvosi rendelő

Péten sok panasz tárgyát képezte a tanácskaszón székülő körzeti orvosi rendelő. A szűk, kicsi helyiség zsúfoltsága miatt rendkívül hátráltatta a betegek, s az ott dolgozó dr. Pió József orvos helyzetét.

A régóta nagy gondot okozó orvosi rendelő helyzetének javítására a városi tanács a napokban megtette az első lépést. Mint már lapunkban is röviden hírt adtuk, erre a célra háromszobás lakást vásárolt. A jövőben a mindenkori körzetorvos szolgálati lakása és az orvosi rendelő a Petőfi utcában, a Katona-féle házban lesz. Ezt az épületet csekély költséggel, egy-két ajtó áthelyezéssel kényelmes orvos-lakássá és rendelővé átalakítják. Ez mindössze csak két és fél ezer forintba kerülne. Egyelőre ez is csak szükségmegoldás lenne, mert további terv szerint a lakáshoz két új szobát, váróhelyiséget szeretnének építtetni, ahol aztán korszerű rendelő és két orvos részére megfelelő lakás áll rendelkezésre. Persze ehhez nagyobb összegű beruházási költség kell, amelynek nagyobb részét ha az Egészségügyi Minisztérium fedezi, a többi a

Vizsgáznak a szakma ifjú mesterei

A Péti Nitrogénművekben mintegy negyven fiatal szakmunkás léz szorgalommal készül a szakma ifjú mestere cím vizsgáira. A fiataloknak 5 tagú bizottság előtt kell számot adni tudásukról, szakmai felkészültségükről. A jövő hét végén kezdődő vizsgákban a hegesztők, gépészek, szerkezetlakosok, esztergályosok és a csőszerek elméleti és gyakorlati vizsga után nyerhetik el a szakma ifjú mestere címet.

A vizsgákat külön szakmánként bonyolítják le, valamennyi szakmában megvannak a különböző követelmények. A vizsga csak akkor sikeres, ha a kívánt szintet a vizsgázó eléri. A legjobb eredményt elérőket külön jutalomban részesítik.

KÖZÉPDUNÁNTÚLI NAPLO
A Magyar Szocialista Munkáspárti Veszprém megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Felelős szerkesztő: Csaba Imre
Felelős kiadó: Domján Gábor
Veszprém megyei Nyomda Vállalat
Veszprém, Köztársaság tér 1.
Felelős vezető: Steltzer Ferenc

A „Szocialista kultúráért” címmel kitüntetett várpalotai bányász tánccsoporthal kalocsai és hevesi leánytáncok, sarkantyús verbunk, és a somogyi táncszívet mellett Lengyel László: Csizmazsár című táncjátékát mutatta be óriási sikerrel. Előadásukat szünni nem akaró tappsal jutalmazták a jelenlévők.

Kellemes meglepetést szerzett a szovjet katonáknak Molnár Ferencné és az ötéves Madlovits Jutka, akik Mihók István és népi zenekara kíséretével magyar népdalokat énekeltek orosz nyelven. Konferált és az egész találkozót szervezte: Tóth Pál elvtárs, az MSZBT várpalotai titkára. Fordított Zotov Alfréd elvtárs.

A jól sikerült találkozó tovább mélyítette a várpalotai bányászok és a szovjet katonák közötti barátságot.

Jól szervezett munka volt

A Kossuth utcai járdaeépítés abból a tanakodásból kifolyólag, hogy a tanács, vagy a tröszt legyen a beruházó, a tervezett időponttól jóval később kezdődött meg. Így aztán mikor véglegesen eldőlt, hogy a tanács adja a 400 ezer forintot, a városgazdálkodási vállalat nyomban nekilátott az építésnek.

A vállalatot a tervezett idő gyors munkára kötelezte. A 31 tagú brigád a földmunkát még elég vontatottan végezte, de az utóbbi időben a 860 méteres betonozást meglepő gyors ütemben hajtották végre. A jól szervezett munka következtében a vállalat a ráháruló feladattal jóval a határidő előtt készült el. Most már minél előbb jöhetnek az aszfaltozók, mert a félig kész járdát ha sürgősen nem fejezik be, egyes szakaszokon jelentős rongálódást szenved.

Sokan kérdezték: mi lesz az utca másik oldali járdájával? Illetékes helyen kapott értesülésünk szerint erre is sor kerül. Ezt egyelőre azért nem készítik el, mivel a jelenlegi felső telefon- és villanyvezetékek a föld alá kerülnek. S ha ezt a munkát befejezték, csak akkor lesz ésszerű a járdaeépítése.

Thiery Árpád:

Vallomás a Moldvától az Elbáig

NÉMETORSZÁGI ÉS CSEHSZLOVÁKIAI FELJEGYZÉSEK

Csupa terv, mérsékelt szenvedélyű életmód és jókedély ez az ország.

Kedély. Persze nem holmi vidékies, anekdotázó, de a hétköznapi munkából, a televízió vásárlásból, a gyermekek mulatságosnak tűnő terveiből gyökerező derű. S minden egy kicsit észrevétlenül, csendes szünetekben ez az országban. Alaposan, fáradhatatlan hangyaszorgalommal, de szerény külsőségek között, praktikusán. Praktikusak a munkásbérházak és az iskolák, a közlekedés az útkanyarokban lévő hatalmas, méteres átmérőjű visszapiillantó tükrökkel és az idegenforgalom is.

Jellem, vérmérséklet, életstílus alapvetően változik az új társadalom adta környezetben. Kicsit kényelmesebbek, nyugodtabbak — mint mi. Van valami a cseh emberek nyugalmas, erőteljesebb megfontoltságában, amely a történelemre emlékeztet. Mert az a 13 millió ember évszázadokon át a naposabb oldalán állt. Viszonylag kevesebbet szenvedtek. Nincsenek — a náci megszállást leszámítva — véres dátumok a cseh történelemben. Nincsenek otromba, Moháccsal felérő sebhelyek és ez látszik a mai nemzedék kulturáltságán is. Nyugalman is, amely azonban már szorosán simul a szocializmus erejének rendíthetetlen nyugalmához.

A kapitalizmus hamarabb léket vert a hűbériségen és ez a társadalmi sietség és a történelmi mozdulatlanság legjobban az ország holt és élő kultúráján látszik.

Kuriózumok?

Csehszlovákiában csaknem minden ötödik-hatodik üzlet könyvesbolt a belvárosokban. Az italtokban televíziószekrény szórakoztat, a vendégek korszórral a kézben — nem ritkán — koncertközvetítést hallgatnak.

Említettem, hogy csupa terv az ország, de ez távolról sem jelent valamiféle rosszul értelmezett vágyakozást. Nem dicsekvők, de cselekszenek, s örülnek, ha az idegen tekintete valamit észrevesz.

Csodálatosan szépek a csehszlovák tájak. Az elbai és moldvai apró, miniatűr kikötők festői szépségben hintáznak a szürke sziklacsúcsok között, a Morva fennsíkban csak kékeszöld szőlőskertekben rajzolódnak a Kruna-hegység bércei, s esténként átfújja az embert a hűvös borzongás és a fenyőerdők illata. A gabona későn ér, s a nálunk szokatlan, hosszú, erdei szekerek, mint apró roszdás hernyók kúsznak a hegyek kopasz csúcsain.

Szinte alpesi táj, csak az égne támaszkodó Mont Blanc jeges csúcsa és a glecserek hiányoznak. A völgyekből kilátásnak a gyárkémények. Az utak fölött, mint a természet nehézkes díszei; gránit tömbök ülnek a sziklaüregekben és egy-egy távoli, tevéhatú hegyen, erdők koronáján vagy kopár sziklakupolákon csonkaszárnyú városok gubbasztanak.

A pilseni kéményerdő alatt született Julius Fucsik és több mint egy évszázada negyvenkét serfőző itt alakított először szőlőkezelést. Másfélszázézer ember. Felettük állandóan vastag, tömött füstfelhőt görget a he-

gyek között szivárgó légáramlás, s a kémények felhőjét csak a Szent Bertalan templom százharom méteres, karcsú tornya fúrja át.

Pillanatképek. Egy-egy villanás. Miként a brnoi Koblizna utca hullámzó, tengert illesztő fényfűrtjei is nyugtalanul bevilágítanak egy-egy üzlet kirakatába.

Karlovy-Vary.

Ma többnyire a filmfesztiválok művészi egotikumát juttatják az ember eszébe. Azelőtt a középeurópai mágusok, arisztokraták fürdőnyoszolyája volt.

Zsúfolt, egymáshoz tapadó palotasorai, fürdőháza, szállodái maroknyi játékszerként hevernek a krunai hegyek nyulványai között. Szűk, rideg kátlanban fekszik és a kerekded völgyet csak a világos pasztellszínű háztorok és a szélesre szabályozott Tepla patak változtatja barátságossá.

Valószínűtlenül tiszta és pedáns fürdőhely. Itt-ott a negyvenézer lakossal felbukkan a kisvárosias jelleg. Idillikus is. Valami bényitőn nyugodt, modernül alkalmazott barokkidillel.

A patak felett ötven méterenként hidak ívelnek, melyek korlátjain sárga, piros, kék és fehér lögököket cibál az örökké fújó szél, és ha az ember a Moszkva Szálló felől végignézi a patak mentén, a víz tükrében — és partjain — varázslatos, ecsettel nehezen ábrázolható színpompát kavargat a hegyek mögül átbukkanó napfény.

Hatszázéves városka.

Gondosan őrznek minden apró-cseprő legendát, és az embernek néha — különösen az álmos, néptelen koradélelőttökön — az az érzése, hogy a múlt század — elkésett műnuszai, szavadnyes öregeivel, sajátos, jellegzetes ivókupáival — ittmaradt a völgyben.

IV. Károly talált rá.

A monda szerint Karlovy-Vary egy királyi kutya halálának köszönhető korai felfedezését. Hatszáz évvel ezelőtt vadászatot rendeztek a környéken és a királyi kutya zergé üldözték. Az egyik nekikeseredett eb üldözés közben lezuhant az északi oldal meredek sziklájáról. A király megkerestette kedvenc kuttyját, egy forrásnál akadta rá.

Ma emléktábla jelzi a felfedező kutya legendáját a Spondli forrás mellett, amelyből percenként kétezer liter hetvenkét fokos víz tör fel.

Harminc ilyen gyógyforrás van a fürdőhely területén — magyarázta némi büszkeséggel a város idegenvezetője, majd széles mozdulattal átvette karját az egyik híd korlátján, hozzátette: — Itt csak szálloda és szakszervezeti üdülő van.

Később csodálkozásomra, miszerint itt mindent átszó a barokkos idill, s a múlt század levegője — leszámítva a filmfesztiválokat és más nemzeti és nemzetközi rendezvényeket — uralkodó és mindent hatalmába ejt — mintegy kárptólással elvitt a Moszkva szálló elé, ahonnan jól látni a szemközti hegyesúcson ágaskodó három keresztet. Elmondta a hozzáfűződő szomorú történetet is.

(Folytatjuk)